

(205. 1.)

KONINKLIJKE BOODSCHAP.

Aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

MIJNE HEEREN!

Wij bieden U hiernevens ter overweging aan een ontwerp van wet tot wijziging van de grens tusschen de gemeenten Rotterdam en Hillegersberg.

De toelichtende memorie en bijlagen, die het wetsontwerp vergezelt, bevat de gronden waarop het rust.

En hiermede, Mijne Heeren, bevelen Wij U in Godes heilige bescherming.

Het Loo, den 13 Juli 1903.

WILHELMINA.

(205. 2)

ONTWERP VAN WET.

WIJ WILHELMINA, BIJ DE GRATIE GODS, KONINGIN DER NEDERLANDEN, PRINSES VAN ORANJE-NASSAU, ENZ., ENZ., ENZ.

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, saluut! doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat het wenschelijk is, de grens tusschen de gemeenten Rotterdam en Hillegersberg te wijzigen;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Artikel 1.

De grens tusschen de gemeenten Rotterdam en Hillegersberg wordt gewijzigd als volgt:

Beginnende op het punt van samenkomst van de grenslijn tusschen de gemeenten Rotterdam en Overschie met die van Hillegersberg op de plaats, waar het midden der sloot loopende langs de westzijde der Scherpendrechtsche kade, ook genaamd „paadje van duizendtrée”, het westwaarts verlengde van de noordelijke grens van het kadastrale perceel sectie A n°. 4532 der gemeente Hillegersberg snijdt, gaat de nieuwe grens in oostelijke richting langs genoemd verlengde en de noordelijke grens der perceelen gemeente Hillegersberg sectie A n°. 4532 en 4526 tot den Bergweg. Van daar gaat de grens dwars over dezen weg en de daar langs loopende berm-sloten langs de grens tusschen de kadastrale perceelen gemeente Hillegersberg sectie A nos. 4477, 4058, 4056, 4060, 4264, sectie C nos. 2571, 2505, 2507, 2558 en 2563 eenerzijds en die der perceelen gemeente Hillegersberg sectie A nos. 4530, 4265, sectie C nos. 2572, 2508 en 2665 anderzijds, om dan verder in oostelijke richting de noordelijke grens te volgen der kadastrale perceelen gemeente Hillegersberg sectie C nos. 2665 en 2642 tot den Spiegelmisserweg en eindelijk in het verlengde van de noordelijke grens van genoemd perceel sectie C n°. 2642 over dezen weg te gaan tot de bestaande grens tusschen de gemeente Rotterdam en Hillegersberg.

Artikel 2.

De overgang van grondgebied, die het gevolg is van deze grensverandering, heeft plaats op 1 Januari 1904.

Artikel 3.

De gemeente-eigendommen, gebouwen en werken van de gemeente Hillegersberg op het af te scheiden grondgebied gelegen,

gaan met alle daartoe behoorende zaken tot de gemeente Rotterdam over.

Artikel 4.

Alle kadastrale en andere stukken, uitsluitend betrekking hebbende op hetgeen volgens de artikelen 1 en 3 aan de gemeente Rotterdam overgaat, worden aan die gemeente uitgekeerd.

Het bestuur dier gemeente heeft te allen tijde het recht, kosteloos inzage te nemen van de archieven der gemeente Hillegersberg en daarvan afschriften en daaruit uittreksels op zijne kosten te vorderen.

Artikel 5.

De kosten van verpleging van behoeftige krankzinnigen in gestichten, voor zoover zij tijdens de opneming daarin woonplaats hadden op het grondgebied, dat ingevolge artikel 1 tot de gemeente Rotterdam overgaat, komen van 1 Januari 1904 af voor rekening van deze gemeente.

Artikel 6.

De ingezetenen, gevestigd op het grondgebied, dat tot de gemeente Rotterdam overgaat worden voor de verkiesbaarheid tot leden van den gemeenteraad en voor de toepassing van artikel 7 der Kieswet (*Staatsblad* n°. 66 van 1901) van 1 Januari 1904 af als ingezetenen dier gemeente beschouwd.

Voor zoover de personen, gevestigd op het overgaand grondgebied, geplaatst zijn op de voor het loopende jaar vastgestelde kiezerslijst, zendt het bestuur der gemeente Hillegersberg vóór 8 Januari 1904 een uittreksel uit die kiezerslijst aan het bestuur der gemeente Rotterdam.

Bij het opmaken der kiezerslijst wordt in laatstgenoemde gemeente voor de toepassing van de artikelen 20, 21, 25 en 28, tweede lid, der Kieswet ten aanzien van de in dat uittreksel voorkomende personen gehandeld, alsof zij op de voor het loopende jaar vastgestelde kiezerslijst voorkwamen.

Te beginnen met 1 Januari 1904 worden in de tabel, bedoeld in de artikelen 1 en 2 der Kieswet door Rotterdam en Hillegersberg verstaan de gemeenten, zooals zij bij artikel 1 dezer wet zijn gewijzigd, vervalt in die tabel Hillegersberg (Zwaanshals) en wordt daarin voor Hillegersberg (overig deel) gelezen: Hillegersberg (behalve Ter Bregge).

Artikel 7.

Met ingang van 1 Januari 1904 worden de tabel bedoeld in artikel 127 der Kieswet en de tabel A gevoegd bij de wet van 5 November 1852 (*Staatsblad* n°. 197) zooals die gewijzigd is bij de wet van 28 April 1897 (*Staatsblad* n°. 111) wat aangaat de omschrijving der kiesdistricten Rotterdam I, II en III gewijzigd, zóó dat deze kome te luiden als volgt:

Rotterdam I.

Het deel der gemeente begrensd door eene lijn, loopende van het snijpunt der aslijnen van de rivier de Maas en het Boerengat door het midden van laatstgemeld water, van het Oostplein en de Oostpoort, van daar langs de oostzijde der voormalige Boezemkolk en over het midden van de voormalige Boezembrug en van het Oostvestplein tot het midden van den Goudschen weg; midden over deze straat, het Goudsche plein en den Crooswijk-schen weg tot aan het zuideinde van den Achterweg verder noordwaarts op, over het midden van dien weg van de Lage Boezemkade en door het midden van de Rotte tot aan de in de Ceintuurbaan over dat water liggende spoorbrug; zuidoostwaarts omhoog langs de noordzijde van de Ceintuurbaan, tot waar deze de vroegere grens van Rotterdam snijdt en vervolgens verder oostwaarts op langs die grens tot het midden van de rivier de Maas en door het midden van de rivier stroomafwaarts tot het punt van begin.

Rotterdam II.

Het deel der gemeente begrensd door eene lijn, loopende van het snijpunt der aslijnen van den Goudschen weg en het Oostvestplein, westwaarts midden door de gracht van den Goudschen singel, door de sluis aan het bouwenburghseiland en de Rotte, vervolgens langs de noordzijde der huizen aan de Galerij, tot in het midden van de Delftsche vaart, van daar door het midden van de Schiekolk en de Schie tot aan de brug in de Ceintuur-

Wijziging van de grens tusschen de gemeenten Rotterdam en Hillegersberg.

baan, verder noord- en daarna oostwaarts ombuigende langs de noordzijde van de ceintuurbaan tot het midden van de Rotte, door het midden van dat water, van de Lage Boezemkade en den Achterweg tot het zuidoende van dien weg, eindelijk over het midden van den Crooswijkschen weg, het Goudsche plein en den Goudschen weg tot aan het punt van begin.

Rotterdam III.

Het deel der gemeente, begrensd door eene lijn, loopende van het snijpunt der aslijnen van de Leuvehaven en de Leuvebrugsteeg midden door die stegen de Schildersteeg tot het midden van de gracht van den Schiedamschen Singel; van daar noordwaarts midden door die gracht tot op den dam tegenover het midden van den Binnenweg, daar westwaarts ombuigende over het midden van den Binnenweg tot aan de grens der kadastrale gemeente *Delfshaven*, van daar langs die grens tot het Oosteinde van Beukelsdijk; langs de westzijde van den overweg over den spoorweg van *Rotterdam* naar *Schiedam* en langs de noordzijde van dien spoorweg, vervolgens noordwaarts de Ceintuurbaan volgende tot aan het midden van de brug in die baan over de *Rotterdamsche Schie*, van dit punt achtereenvolgens met het midden van dit water, van de Schiekolk en van de Delftsche vaart, samenvallende tot tegenover het Stokvischverlaat; van daar langs de noordzijde der huizen aan de Galerij midden door de Rotte tot tegenover het midden van de Tweede Lombardstraat; van daar het midden van die straat en van de Eerste Lombardstraat volgende tot het midden van de Boerenvischmarkt, en midden over de Boerenvischmarkt en de Korte Torenstraat tot het midden van de Delftsche Vaart; van daar midden over het Spui en de Vlasmarkt tot het midden van de sluis „het Spui”; vervolgens van daar midden door de Steigergracht en de Leuvehaven tot het punt van begin.

Artikel 8.

Op hen, die voor de lichte der nationale militia van 1904 in de gemeente *Hillegersberg* zijn ingeschreven en gevestigd zijn op het grondgebied dat van die gemeente naar de gemeente *Rotterdam* overgaat, is artikel 21 der Militiewet 1901 (*Staatsblad* n°. 212 van 1901) van toepassing. Voor de toepassing dier wet en der te harer uitvoering gegeven voorschriften blijven zij mitsdien beschouwd worden als militieplichtigen van eerstgenoemde gemeente.

Zij, die in de gemeente *Hillegersberg* voorkomen in het register, bedoeld in artikel 122 van voormelde wet, worden voor zoover zij gevestigd zijn op het grondgebied, dat van die gemeente naar de gemeente *Rotterdam* overgaat op het register van laatstgenoemde gemeente overgeschreven.

Op hen, die tot de schutterij van de gemeente *Hillegersberg* behoren en gevestigd zijn op het grondgebied, dat van die gemeente naar de gemeente *Rotterdam* overgaat, is artikel 27 eerste lid, der wet van 11 April 1827 (*Staatsblad* n°. 17) van toepassing met dien verstande, dat de daarbij voorgeschreven kennisgeving door hen niet wordt gedaan.

Artikel 9.

Met afwijking van het bepaalde bij artikel 7 der wet van 24 Mei 1897 (*Staatsblad* n°. 156) daalt de uitkeering krachtens artikel 1 dier wet voor de gemeente *Hillegersberg* niet beneden het bedrag, dat verkregen wordt door het getal der inwoners dier gemeente op 1 Januari 1898 te deelen op de som, bedoeld in artikel 7, 1ste lid, dier wet en de uitkomst te vermenigvuldigen met het aantal inwoners, dat bij den overgang van grondgebied op 1 Januari 1904 in die gemeente overblijft.

Artikel 10.

Te beginnen met 1 Januari 1904 worden in de Tabel, bedoeld bij artikel 5 der wet van 16 April 1896 (*Staatsblad* n°. 72), gewijzigd bij artikel 2 der wet 2 Juni 1900 (*Staatsblad* n°. 77) en bij artikel 10 der wet van 21 October 1902 (*Staatsblad* n°. 183), door „*Rotterdam*” en „*Hillegersberg*” verstaan de gemeenten, zooals zij bij artikel 1 dezer wet zijn gewijzigd, vervalt in die tabel in de derde klasse: „*Hillegersberg* (Zwaanshals)” en wordt in de zesde klasse voor: „*Hillegersberg* (overig deel)” gelezen: „*Hillegersberg* (behalve Ter Bregge)”.

Artikel 11.

Deze wet treedt in werking met den dag harer afkondiging.

Lasten en levelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst, en dat alle Ministerieele Departementen, Autoriteiten, Colleges en Ambtenaren, wie zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven, den

De Minister van Binnenlandsche Zaken,

De Minister van Financiën,

(205. 3.)

MEMORIE VAN TOELICHTING.

De grenswijziging voorgesteld bij het aangeboden wetsontwerp, is in alle opzichten te beschouwen als een noodzakelijke aanvulling van de uitbreiding van grondgebied, die *Rotterdam* onderging door de verlegging van haar grens aan de zijde van *Overschie* (wet van 31 December 1902, *Staatsblad* n°. 261). De motieven, die destijds golden (zie Gedrukte Stukken, Zitting 1902—1903, n°. 78), gelden ook thans.

Het zuidelijk deel van *Hillegersberg* (Blommersdijk) is gedeels reeds in aansluiting aan *Rotterdam* bebouwd; ten aanzien van den Bergpolder bestaan reeds uitgebreide bouwplannen. De aanbouw, die op dit gebied van *Hillegersberg* plaats vindt, stelt eischen, waaraan die gemeente niet kan voldoen. Met name is dit het geval ter zake van de rioleering en den afvoer van faecaliën, aangezien *Hillegersberg* is afgesloten van buitenwater. Afvoer van faecaliën geschiedt thans in beerputten.

Ook de voorziening in drinkwater baart groote moeilijkheden. *Rotterdam* is bereid *Hillegersberg* daarin ter wille te zijn, maar moet voorwaarden stellen, die *Hillegersberg* niet kan naleven.

Volgens het ontwerp zal naar *Rotterdam* overgaan het gedeelte van *Hillegersberg*, gelegen in den Bergpolder, den polder *Blommersdijk* en den *Prins-Alexanderpolder* bezuiden de ceintuurbaan, benevens die baan met de noordelijke berm-sloot. Dat grondgebied heeft een oppervlakte van 196,87 86 H.A., en telt een bevolking van ongeveer 3700 zielen, waaronder 313 kiezers voor de Tweede Kamer der Staten-Generaal en voor de Provinciale Staten en 306 voor den gemeenteraad.

De artikelen stemmen zakelijk overeen met de overeenkomstige artikelen van laatstelijk tot stand gekomen wetten tot wijziging van gemeentegrenzen.

Ter toelichting van artikel 3 wordt opgemerkt, dat van *Hillegersberg* één gemeenteeigendom, het brandspuithuis te *Nieuw-Terbregge*, naar *Rotterdam* zal overgaan.

De op de voorgestelde grenswijziging betrekking hebbende stukken worden hierbij overgelegd. (1)

De Minister van Binnenlandsche Zaken,

KUYPER.

De Minister van Financiën,

HARTE VAN TECKLENBURG.

(1) Deze stukken zijn ter griffie nedergelegd ter inzage van de leden.